U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **S. O.**, zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 7. 2018, č. j. 60 Az 43/2018 – 65,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 6 800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobce domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „*krajský soud*“) ze dne 19. 7. 2018, č. j. 60 Az 43/2018 – 65, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 4. 2018, č. j. MV-40116-3/OAM-2018. Tímto rozhodnutím žalovaný shledal žádost žalobce ze dne 5. 4. 2018 o udělení mezinárodní ochrany nepřípustnou podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 11a odst. 3 zákona o azylu. Jednalo se o v pořadí již třetí žádost, kterou podle názoru žalovaného nepodložil žalobce žádnými novými skutečnostmi, které bez své viny nemohl uplatnit v předchozím řízení.

[2] Úvodem považuje Nejvyšší správní soud za vhodné stručně shrnout dosavadní vývoj posuzované věci. Z napadeného správního rozhodnutí je patrné, že žalobce podal dne 14. 10. 2013 první žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný o ní rozhodl tak, že se žalobci žádná z forem mezinárodní ochrany neuděluje. Dne 24. 5. 2017 podal

žalobce opakovanou (v pořadí druhou) žádost o mezinárodní ochranu, kterou žalovaný shledal jako nepřípustnou dle § 10a písm. e) zákona o azylu s tím, že v ní nebyly uvedeny nové skutečnosti, které by odůvodňovaly opětovné zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Předmětem řízení před krajským soudem byl však přezkum až v pořadí třetí žádosti o mezinárodní ochranu (podané dne 5. 4. 2018), která byla odůvodněna v zásadě týmiž důvody jako žádost druhá (k tomu viz dále).

[3] Krajský soud v napadeném rozsudku nejprve rekapituloval dosavadní průběh řízení a shrnul skutečnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci. Poté se podrobně zabýval relevantní právní úpravou obsaženou v zákoně o azylu. Následně konstatoval, že žalovaný dospěl opodstatněně k závěru, že v druhé opakované (tj. v pořadí třetí) žádosti o mezinárodní ochranu je uveden důvod, který žalobce uvedl již v opakované (v pořadí druhé) žádosti. Tímto důvodem je obava z pronásledování v zemi původu z důvodu jeho homosexuální orientace; oproti předchozí žádosti dodal jen to, že jeho sexuální orientace mu údajně způsobovala problémy nejen ve vztahu k muslimskému obyvatelstvu, ale i k policejním orgánům. Krajský soud na základě výše uvedeného konstatoval, že tento důvod žalobce mohl uplatnit již v předchozí žádosti o mezinárodní ochranu. Tato skutečnost mohla být azylově relevantním důvodem ve smyslu § 12 zákona o azylu nebo § 14a zákona o azylu pouze tehdy, pokud by ji žalobce uvedl v první žádosti o mezinárodní ochranu. V řízení o první žádosti byl žalobce opakovaně dotazován na další skutečnosti, o které hodlá svou žádost opřít. Kromě obavy z pronásledování ze strany státních orgánů kvůli svým politickým aktivitám v Kazachstánu však neuvedl nic dalšího.

[4] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“). Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatel namítá, že krajský soud nesprávně vyhodnotil, zda je přípustné, aby stěžovatel svoji druhou opakovanou žádost o mezinárodní ochranu odůvodnil obavami z hrozby vážné újmy, které může být vystaven v Kazachstánu z důvodu své homosexuální orientace, ačkoli tuto skutečnost žalovanému nesdělil již při první žádosti o mezinárodní ochranu. Krajský soud nevzal v potaz, že stěžovatel tento důvod, pro který žádá o mezinárodní ochranu, nesdělil žalovanému dříve, protože v Kazachstánu tato otázka představuje tabuizované téma. V této souvislosti odkazuje na rozsudek Soudního dvora EU ze dne 2. 12. 2014 ve věci A, B, C, spojené věci C-148/13 až C-150/13, podle nějž článek směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. 4. 2004, o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany, jakož i čl. 13 odst. 3 písm. a) směrnice Rady 2005/85 ze dne 1. 12. 2005, o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka, musí být vykládány tak, aby příslušné vnitrostátní orgány v rámci téhož posuzování neučinily závěr o nedostatečné důvěryhodnosti prohlášení dotyčného žadatele o azyl na základě pouhé skutečnosti, že se své tvrzené homosexuální orientace žadatel nedovolával při první příležitosti, která mu byla poskytnuta k tomu, aby vysvětlil důvody pronásledování.

[6] Kromě toho krajský soud nevypořádal námitku, že se žalovaný dostatečně nezabýval aktuální bezpečnostní situací v Kazachstánu (především tím, zda v Kazachstánu nedošlo k jejímu zhoršení od předchozí žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu). Stěžovatel připomíná, že pro vyhodnocení toho, zda nedošlo k podstatným změnám okolností vztahujícím se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo § 14a zákona o azylu, je zapotřebí zvážit rovněž to, zda nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu žadatele, která by mohla založit opodstatněnost nové žádosti. Krajský soud se zabýval toliko tím, jestli byl žalovaný povinen přihlížet k nově tvrzeným důvodům žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu, dále již nezkoumal, zda je tato žalobní námitka důvodná. Nakonec stěžovatel dodává, že výše uvedená pochybení krajského soudu jsou natolik závažná, že mohla mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, a proto naplňuje podmínky, aby byla kasační stížnost posouzena jako přijatelná.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje zamítnutí kasační stížnosti, případně odmítnutí pro nepřijatelnost. Odkazuje na odůvodnění svého rozhodnutí, obsah správního spisu, své vyjádření k žalobě a napadený rozsudek, který považuje za věcně správný.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[9] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 (všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

[10] Přijatelnost kasační stížnosti je podle stěžovatele dána závažným pochybením krajského soudu, které mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Krajský soud se prý nesprávně vypořádal s žalobní námitkou, ve které stěžovatel *de facto* tvrdil, že jsou v jeho případě dány důvody, aby mu bylo „prominuto“, že tvrzení o strachu z pronásledování kvůli své homosexuální orientaci neuvedl již při své první žádosti o mezinárodní ochranu. Dále namítá nesprávný a nepřezkoumatelný závěr krajského soudu ohledně nedostatečného posouzení aktuální bezpečnostní situace v Kazachstánu žalovaným (včetně možné perzekuce, která hrozí tamnímu homosexuálnímu obyvatelstvu).

[11] Nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu může za určitých okolností naplnit důvody přijatelnosti kasační stížnosti. Ve smyslu usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 je totiž

kasační stížnost posouzena jako přijatelná, pokud bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[12] V daném případě Nejvyšší správní soud napadený rozsudek nepřezkoumatelným neshledal. Krajský soud na straně 9 rozsudku konstatoval, že považuje za dostatečný postup žalovaného ve vztahu k posouzení bezpečnostní situace v Kazachstánu. Byť si jistě lze představit podrobnější vypořádání této žalobní námitky, takový postup krajského soudu nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[13] Jak je uvedeno v odstavci [3] výše, krajský soud připomenul, že stěžovatel uvedl tvrzení o své homosexuální orientaci teprve v druhé žádosti o mezinárodní ochranu. Ve třetí žádosti pouze dodal, že jeho sexuální orientace mu způsobovala problémy nejen ve vztahu k muslimskému obyvatelstvu, ale i k policejním orgánům. Krajský soud konstatoval, že stěžovatel mohl tento důvod uplatnit již v předchozí žádosti o mezinárodní ochranu; jeho pozdější uplatnění vzbuzuje oprávněně pochybnosti o jeho pravdivosti. Nakonec k odkazovanému rozsudku Soudního dvora EU (viz odstavec [5] shora) dodal, že při posuzování požadavku, aby žadatel o mezinárodní ochranu uvedl všechny rozhodné skutečnosti co nejdříve, je třeba zohlednit vždy individuální situaci každého žadatele, včetně jeho zranitelnosti. Podle krajského soudu zdravý dospělý muž (jakým je stěžovatel – pozn. soudu) do kategorie zranitelných osob zpravidla nespadá.

[14] Stěžovatel neuvedl žádné relevantní skutečnosti, které by svědčily tomu, že nemohl uplatnit tvrzení o sexuální orientaci již v první žádosti o mezinárodní ochranu. Stejně jako v předcházejícím řízení, vedeném pod sp. zn. 9 Azs 362/2017, Nejvyšší správní soud konstatuje, že okolnost, že jde o informaci týkající se jeho intimní sféry, nemůže sama o sobě odůvodnit její včasné neuplatnění. Žadatel je tím, kdo v řízení ve věci mezinárodní ochrany nese břemeno tvrzení a jeho žádost je posuzována z hlediska skutečností, které označí jako důvody k jejímu podání (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 - 48). Pokud tak neučinil, musí být připraven nést negativní následek s tím spojený, jímž je zastavení řízení.

[15] Pro úplnost soud dodává, že úlohou krajského soudu v nynějším řízení bylo pouze posoudit, zda byla opakovaná žádost stěžovatele přípustná, tj. byly v ní uvedeny nové skutečnosti či zjištění, které nemohl bez své viny uvést již v předchozí žádosti (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96). Jelikož žádné takové skutečnosti uvedeny nebyly, žalovaný ani krajský soud nepochybili, pokud tyto důvody věcně nezkoumali.

[16] Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji ve smyslu § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[17] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud projednal předmětnou věc přednostně ve smyslu § 56 odst. 3 s. ř. s., již samostatně nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání

odkladného účinku kasační stížnosti, protože by to za dané procesní situace postrádalo smysl.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

[19] Stěžovateli byl v řízení před Nejvyšším správním soudem usnesením ze dne 8. 10. 2018, č. j. 9 Azs 328/2018 – 55, jako zástupce ustanoven Mgr. Ladislav Bárta, advokát se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava. Podle § 35 odst. 9 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu, náleží advokátovi odměna za dva úkony právní služby, které spočívaly v převzetí a přípravě právního zastoupení a sepisu a podání kasační stížnosti. Soud ustanovenému zástupci nepřiznal odměnu za návrh na přiznání odkladného účinku, protože ten je odůvodněn jen obecným poukazem na možnou realizaci správního vyhoštění stěžovatele bez uvedení jakýchkoli dalších podrobností. V návrhu je sice obsáhle citován rozsudek zdejšího soudu, avšak vlastní podrobné a relevantní důvody ve prospěch přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v nyní projednávané věci zde chybí (vyjma všeobecného poukazu na hrozbu správního vyhoštění). Za každý právní úkon náleží zástupci odměna v částce 3 100 Kč, celkem tedy 6 200 Kč, k čemuž je třeba přičíst náhradu hotových výdajů v částce 300 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Ustanovený zástupce není plátcem DPH, proto mu výše odměny nebyla o částku DPH navýšena. Celková výše odměny ustanoveného zástupce proto činí 6 800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. prosince 2018

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu